ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಹಿಳಾ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಕೊಡುಗೆ

ಸಾವಿತ್ರಿ ಹಿರೇಮಠ

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹಳಿಯಾಳ.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17805834

ABSTRACT:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದರು, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಧನಗಳೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿ, ಅವರು ಮದುವೆ, ವಿಚ್ಛೇದನ, ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ದತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ 'ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆ'ಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು 1955 ಮತ್ತು 1956 ರ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಪ್ರಗತಿಪರ, ಸಮಾನತಾ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮೂಹ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ವಲಸಿಗರು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರನ್ನು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ, ಅಲಕ್ಷಿತ ಅಥವಾ ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇವರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮೂಹದ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಪುಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಧೀಮಂತ ಮಹಾನ್ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಗಮನಾರ್ಹ ಕಾನೂನು ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇದು ಮದುವೆ, ಆನುವಂಶಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು

ಹಾಗೂ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಈ ಲೇಖನವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಹಿಳಾ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಕೊಡುಗೆ : ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಕಟಿತ ರೂಪವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರಳ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ–ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ವೈಶ್ವಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಈ ಅಂಶದಿಂದಲೆ "ದುರ್ಬಲ ಲಿಂಗದವರೆಂದು" ಪರಿಗಣಿತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅಂಚೀಕರಣದತ್ತ ತಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅಂಚೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಲವು ಬಗೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು ವೇತನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲವು ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಚೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೂಕಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪುರುಷರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮಾನರಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಎರಕಹೊಯ್ದಂತೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ, ಆಸಕ್ತಿ, ಆಶಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಮುಗ್ಧರು, ದೈಹಿಕ–ಮಾನಸಿಕ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದವರು, ಕೆಳಜಾತಿ ಹಾಗೂ ವರ್ಗಗಳವರು, ದಲಿತರು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಳುವುದರಿಂದ ಅವರ ಧ್ಯೇಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆ, ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಅವರು ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಜಾತಿರಹಿತ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರಿಂದ ಪಿತೃಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾವಾದಿ ಚಳುವಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಕೋಮು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನರನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಭೀಮರಾವ್ ರಾಮ್‌ಜಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಪಿತಾಮಹರಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅವರ ಉನ್ನತಿ ಮತ್ತು ವಿಮೋಚನೆಯ ಕಟ್ಟಾ ಬೆಂಬಲಿಗರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾನೂನುದಾತ ಮನು ಮತ್ತು ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಅಥವಾ ಮಾನವಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಗುಲಾಮರಂತೆ ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಮನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನುಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಮನುವಿನ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಧಿಕ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿ, ಅವರು ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಅವರ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಯಕಿಯರಾಗಲು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ನಂಬಿದ್ದರು. ಇವರು ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡಲು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾದ ರಮಾಬಾಯಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ನೀಡುವ 1976 ರ ಸಮಾನ ಸಂಭಾವನೆ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಅಪರಾಧೀಕರಿಸಿದ 1961 ರ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೋರುವ ಗಣಿ ಮಾತೃತ್ವ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಇವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಿತ

ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬೇಡಲು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ : ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆ: ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

ಮಸೂದೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು:

1. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ, 1955;
2. ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ, 1956, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಆನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿತು;
3. ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಹಿಂದೂ ದತ್ತು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1956; ಮತ್ತು
4. ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರಕ್ಷಕರಾಗಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಹಿಂದೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ಪಾಲನಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1956.

ಮಹಿಳಾ ಪರ ಕಾಯ್ದೆಗಳು: ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವು 1976 ರ ಸಮಾನ ಸಂಭಾವನೆ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು 1961 ರ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಯಂತಹ ಇತರ ಮಹಿಳಾ ಪರ ಕಾಯ್ದೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇದು ಮಹಿಳೆಯರ ಹೋರಾಟಗಳ ಕರಾಳ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿತು.

ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು: ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ನಂಬಿದ್ದರು ಇವರು ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಗುರಿಯಿಟ್ಟ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಮ: ಅವರು ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹವು ಜಾತಿ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು: 1917 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳು: ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ, ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಎಂಬ ಅವರ ಪ್ರಬಂಧವು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬೇರೂರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಅವರು ಸತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮತ್ತು ವಿಧವಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು.

ಸಮಾನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ: ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂಚೀಕರಣ ಸೂಚಕವಾದ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳು : ಯು.ಎನ್. (U.N.)

ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ 1.3 ಬಿಲಿಯನ್ [130 ಕೋಟಿ] ಜನರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಗೆ ಶೇ.49 ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ! ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದಿನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 352 ನಿಮಿಷಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ/ಪಗಾರರಹಿತ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಾದರೆ, ಪುರುಷರ ಇಂತಹ ದುಡಿಮೆ ಕೇವಲ 51.8 ನಿಮಿಷಗಳದ್ದು ಮಾತ್ರ. ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ (ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ 159.9 ದಶಲಕ್ಷ ಮಂದಿ) ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ದುಡಿಮೆ ಕುಟುಂಬದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ಈ ದುಡಿಮೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ! 2011ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 65.46 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಪುರುಷರದ್ದು 82.14% ರಷ್ಟಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ 74.04% ಆಗಿತ್ತು. ಗರಿಷ್ಠ ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿದ್ದರೆ [ಶೇ.91.98] ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಕ್ಷರತೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು [ಶೇ. 52.66].

ಕುಟುಂಬದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬವು ವಸತಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧನೀರು–ಇಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 1.6 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಂಚಿತತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಳು. ಮಹಿಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಆಕೆಯ ವಂಚಿತತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಆಕೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆವರೆಗೆ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ 1.4 ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆವರೆಗೆ ಕಲಿತಿದ್ದರೆ 1.3 ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಕುಟುಂಬ ವಂಚಿತತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೆಂದು "India Spends–Report –3.3: Manorama Year Book –2021, Page 869."

ಸಮಾರೋಪ:

ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಚಾಂಪಿಯನ್, ದಾರ್ಶನಿಕ ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಅವರ ಕೆಲಸ ಶ್ಲಾಘನೀಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರು ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಮೋಚನೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. Kumari P, De N, Kumari AK. Genetic variability, correlation and path coefficient analysis for yield and quality traits in wheat (Triticum aestivum L.). International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences. 2020;9(1):826–832.
2. Dubey K. B.R. Ambedkar and Women Empowerment. Palarch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology. 2020.
3. Pisharody A. Babasaheb Ambedkar: Champion of Women's Rights. Gauri Lankesh News. 2020 Apr 15.
4. Prakash S. Ambedkar's Contribution to the Empowerment of Women was Remarkable. Society, Women Empowerment. 2019 Oct.
5. Rani B. Dr. B. R. Ambedkar's Thoughts and Contribution towards Women Empowerment. Bharath Multidisciplinary International Education Journal. 2018 Feb–Mar;7(2):27–33.
6. Rani A. Dr. Ambedkar's Contribution to Indian Women and Gender Equality. International Journal of Research in Social Sciences. 2020 Oct;10(10):101–6.
7. Sawant A. Women should Understand Dr. Ambedkar's teachings. Free Press Journals. 2019 Jun 01.
8. Singari MR. Dr. B R Ambedkar and Women Empowerment in India. Journal of Research in Humanities and Social Science. 2014;2(1):1–4.
9. Singh P. The Advent of Ambedkar in the Sphere of Indian Women Question. Caste, A Global Journal on Social Exclusion. 2021;1(2):17–30.
10. Solanke M. Role of Dr. B.R. Ambedkar towards Women Empowerment in India: An Assessment. Journal of Advances and Scholarly Researches in Allied Education.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.